

ADANA TİCARET BORSASI

TUTANAK

20.03.2024

Adana Ticaret Borsası Teamüllerinin 32. maddesi uyarınca; 2023 yılı hasat dönemi 2023/2024 sezonunda YAĞLIK ÇİĞİTTEN EKSPELLER İLE EKSTRAKSİYON TESİSLERİNDEN ELDE EDİLECEK YAĞ RANDIMANI, TALİ MADDELERİN ORANLARI VE FIRE ORANLARINI tespit etmek üzere Yağ-Küspe İhtisas Komisyonu, 20.03.2024 tarihinde saat 14.00'de Adana Ticaret Borsasında toplandı.

Komisyonumuzca yapılan değerlendirmeler sonucunda;

100 kg. çığıt işlendiğinde ortalama makine ile toplama (çığıt) fire oranı % 8-12, elle toplamada fire oranı % 25-35 oranında tespit edilmiştir.

Linter tesisi olmayan işletmelerin ürettikleri küspe oranının % 26 proteinden aşağı olduğu ve yem kanununda belirtilen standartlara uygun üretim yapılmadığından dikkate alınmadığı,

Ekspeller ile ekstraksiyon sistemiyle yağ imalinde yağ randıman ve fire oranları; kullanılan pres makinelerinin teknik özelliklerine, üretim tekniğine, teknik bilgi birikimine, linter tesisinin bulunup bulunmadığına, işlenen çığıdın ihtiva ettiği yağ oranına, çığıdın rutubet nispeti ve ihtiva ettiği yabancı madde miktarı ile çığıdın toplanması, depolanma ve stoklanması esnasında yapılan yanlışlıktan dolayı kalitesinde meydana gelen bozulmalara göre değişik oranlarda olabilmektedir.

Yağlık çığıttan ekspeller ile ekstraksiyon tesislerinden elde edilecek yağ randımanı, tali maddelerin oranları ve fire oranları en az ve en çok olarak yeniden değerlendirilerek aşağıda çıkarılmıştır.

	Linterli Ekspeller	Lintersiz Ekspeller	Ekstraksiyon
Ham Yağ	%7-%11	%5,5-%9	%13-%16
Nötr Yağ (Topraklı)	%5-%10	%3,5-%8	%10-%14
Küspe	%55-%75	%77-%89	%56-%67
Linter	%3,5-%9,5	-	%3,5-%9,5
Sopstok (Soap – Stock)	%3-%7	-	%3-%7

Nötrleştirme Firesi:

Ham Yağdan Nötr Yağa Geçişte	%10-%30
Sopstok (Soap – Stock) Firesi	%12-%30

Sif ve Fire:

	Makinalı Toplama	Elle Toplama
Çukurova Bölgesi	%8 - %12	%25 - %35
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	%8 - %15	%25 - %40

2023/2024 sezonunda olumsuz iklim şartları nedeniyle, çığıt çekirdeğinin yağ oranı düşük çıkmaktadır.